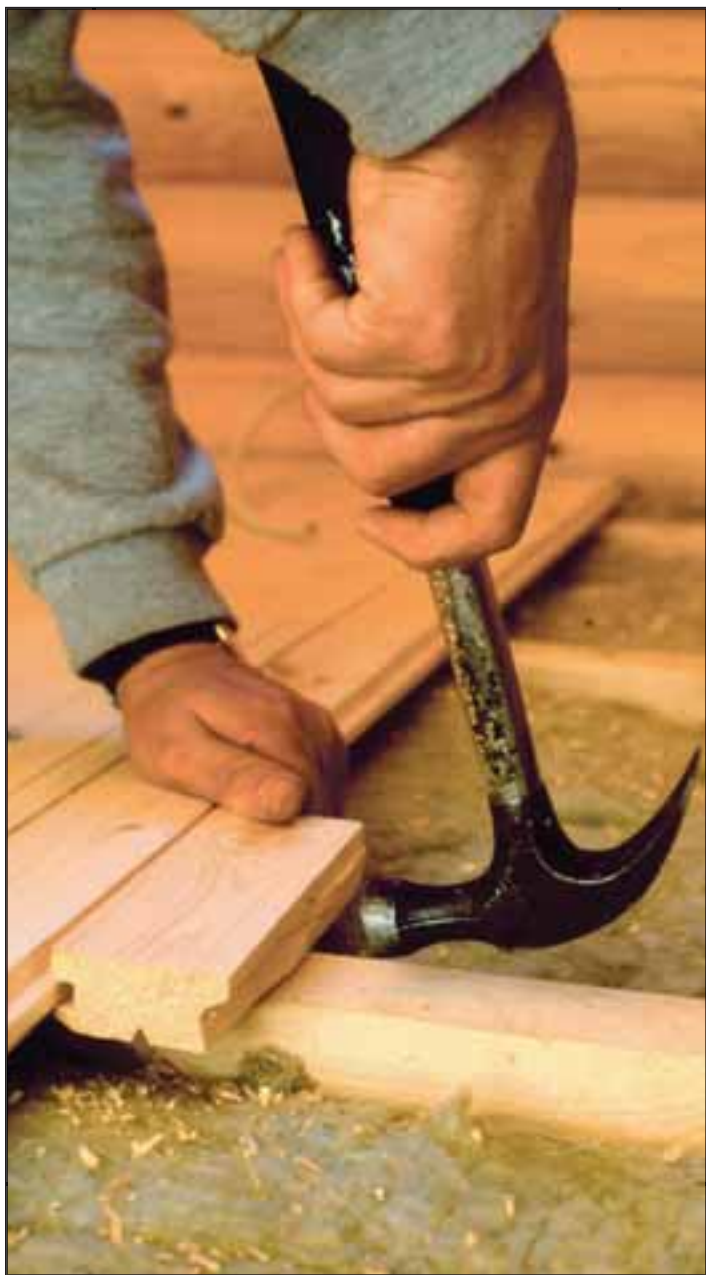

PUITPÖRAND

[*Puit loob kodu*]

TÄISPUITPÕRAND

See voldik on täispuidust (männi- või kuusepuidust) põrandate valmistamisest. Põrandalauad on sulundatud, st neil on sulundikeel ja -soon. Mõnikord on laudad ka otstest sulundatud.

Kuuselaua värv on ühtlaselt hele ja muutub aja jooksul veidi kollaseks.

Männilaudu liigitatakse värvi järgi heledaks (maltspuidust) ja tumedaks (lülipuidust). Lülipuidu tumenedes toonivahe suureneb.

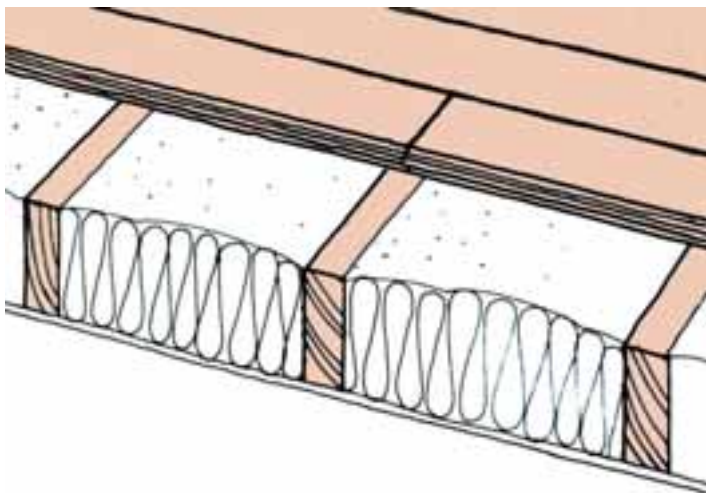

Sulundisoon

Sulundikeel

KANDEV PUITPÕRAND

Tavaliselt naelutatakse puitpõrandad puittaladele. Laudade soovitatav paksus talasammul 400 mm on 28 mm. 600 mm talasammu korral võiks põrandalaud olla 33 mm paks.

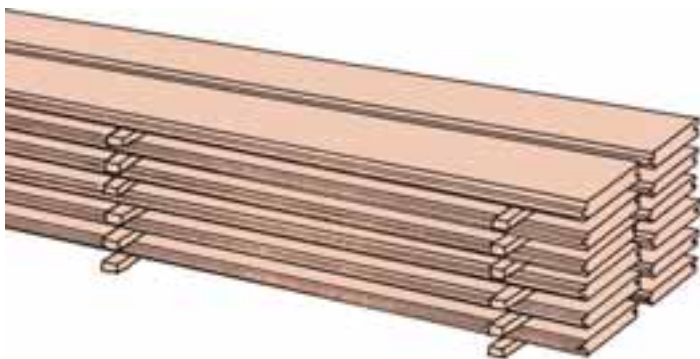
ETTEVALMISTUS

Niiskusest tingitud mõõdumuutuste vältimiseks on tähtis, et paigaldatava puitpõranda niiskussisaldus vastaks paigaldamise ajal ruumi keskmisele niiskusele. Kui puitmaterjal paigaldatakse sellest niiskemana, võib laudade vahele tekkida suuri pragusid.

Püsivalt köetavatesse ruumidesse valitakse erikuivatatud puitpõrandad, mille niiskussisaldus on väiksem kui 10%. Sellise põranda võib paika panna kohe peale kohaletoomist.

Põrandalaudu saab osta erinevas paksuses, laiuses ja pikkuses ning ka kindlasse pikkusmõõtu järgatuna. Tavaliselt müüakse laudu, mille paksus on vahemikus 21–33 mm ja laius 58–120 mm. Enimlevinud mõõdud on 28 x 58, 28 x 70, 28 x 95, 28 x 120, 33 x 95 ja 33 x 120 mm.

Ladustage laud õhuvahedega ja laske neil ühtlustuda paigaldatava ruumi õhuniiskusega.

Tööriistad

Õiged tööriistad ja seadmed lihtsustavad tööd: vasar, torn, sõrgkang, peenehambaline laia lehega saag, nurgik, pliits ja mõõdulint. Avade ja sisselõigete tegemiseks on vaja trelli, tikksaagi ja lapikpeitlit. Naelutusjälgede vältimiseks aitab torn, nelikantse terava pliitsiga saab täpselt märkida. Kaldlõikerakis või nurksaag lihtsustavad järkamist ning sõrgkang aitab põrandalaudu paigaldamise ajal kokku suruda.

Põrandalaud naelutatakse taladele peitpeanaeltega, mille suurus on sõltuvalt laua paksusest 60 x 2,3 või 75 x 2,8 mm. Samas võib laud taladele kinnitada ka kruvidega. Seinäärse laua paigaldamisel kasutatakse laudade ja seina vahel ühtlase vahe saamiseks ehitusplaadi tükke või väikseid puitkiilusid. Hiljem kiilud eemaldatakse.

MATERJALI KULU

Puidu kulu, põrandalaud, jooksvad meetrid/m² (kadudeta).

Põrandalaudade laius mm	Kattelaius mm	Kulu jm/m ²
70	62	16,2
95	87	11,5
120	111	8,9
145	137	7,3
170	162	6,2

Näide: Ruumi, mille pindala on 10 m², paigaldatakse 28 x 95 mm laiused põrandalaud (paksus x laius). Kulu on tabeli alusel 10 x 11,5 jm. Kadu võib suurtes piirides kõikuda. Otssulundatud laudade puhul on kadu väiksem, kuna liitekohti ei pea tala peale panema.

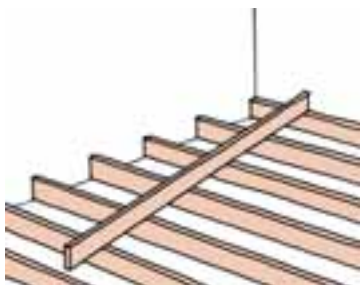
PAIGALDAMINE

1 Enne laudade paigaldamist kontrollige, et talastik on tasapinnaline ja loodis. Kontrolli tehke vähemalt 3meetrisel rihtlatiga, pöörates seda talastikul erinevatesse suundadesse. Ebatasasused tuleb parandada hõõveldamise või kiilumisega.

Esimene laud pannakse sulundisoonega seina poole. Kui pikisuunas tuleb kasutada mitut lauda, kontrollige nööriaga, et need oleksid ühel joonel. Ärge lootke sellele, et sein on täiesti sirge. Liikumisvahe jätmiseks pange põrandalaua ja seina vahele kiilud. Liikumisvahe peab olema 10 mm.

Laudade liitekohad tehakse talade kohale, jaotades need kogu põranda pinnale ühtlaselt. Kõrvuti laudade liitekohad ei tohi olla sama tala peal. Otssulundatud põrandalaudade liidet ei ole vaja talale toetada.

2 Põranda keskel oleva otслиite tihendamiseks suruge laud kokku seinäärsest vahest, kasutades selleks sõrgkangi. Et surumiseks tuge saada ja seina kaitsta, pange seina ja kangi vahele plaaditükk või puitklots.

1

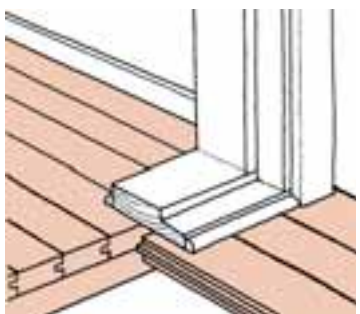
2

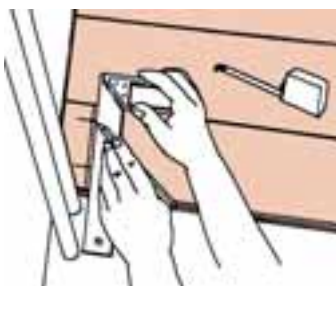
3

4

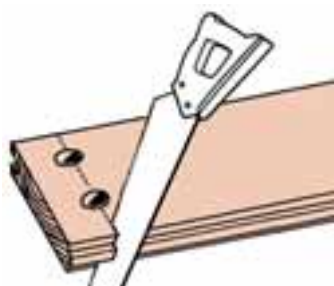
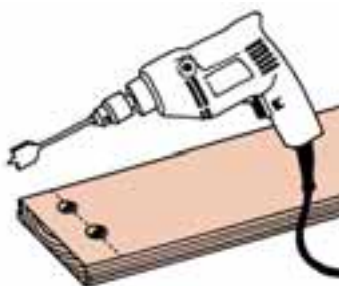

5

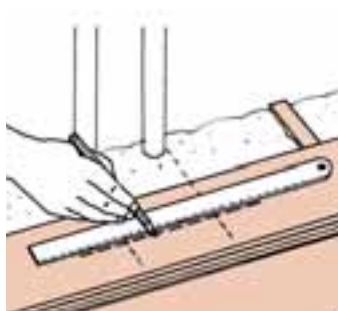
6

- 3 Esimese laua ots kruvitakse või naelutatakse seinast sellisele kaugusele, et kinnituskoht jääks põrandaliistu alla. Lauad kruvitakse või naelutatakse kalde all taladele sulundi keele sisenurgast. Naelutamisel kasutatakse torni.
- 4 Järgmine laud surutakse eelmise külge löögiklotsiga, mis saetakse näiteks jäägiks jäänud lauätükist. Toimingut korratakse ja laud kinnitatakse siis, kui need on tihedalt paigal. Kui on oht, et laud otsa lähedalt lõheneb, tuleb kinnitusava ette puurida.
- 5 Võimaluse korral paigaldage laud uste juures nii, et uksepakk kataks liitekohad. Põrand peab naaberruumi põranda suhtes liikuda saama. Kui põrandad ei ole samas tasapinnas, tõstetakse uksepakku madalama ruumi poolelt liistude abil. Ilma uksepakuta avades kasutatakse laudade liitekohta katmiseks puidust või metallist katte-liiste.
- 6 Toruavad laua otstesse tehakse nii, et sobitav laud asetatakse viimasena paigaldatud laua peale, torude kõrvale. Nurgiku ja mõõdulindiga märgitakse torude asendid ja läbimõõdud.
- 7 Avad tehakse puuriga, mille läbimõõt on 5–10 mm toru läbimõõdust suurem.
- 8 Seejärel lõigatakse sobitav laud mööda ava keskjooant läbi ja pannakse kohale.
- 9 Tagatükk laua otsast liimitakse torude taha, kasutades seina poolt paigalduskiilu.
- 10 Laudade pikemale küljele toruavade tegemiseks pannakse sobitav laud õiges asendis naaberlaua peale. Laua serva ja toru kaugus mõõdetakse ning märgitakse sobitavale lauale.

7

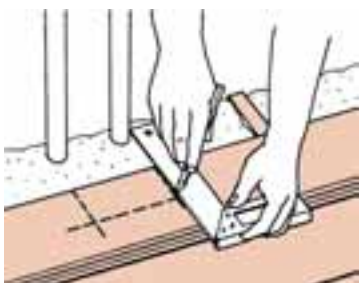
8

9

10

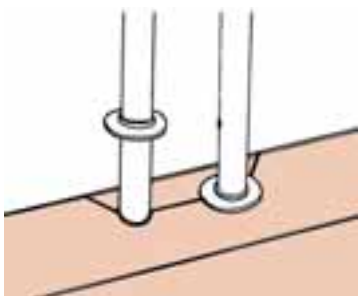
- 11 Nurgiku abil märgitakse toru välisääred.
- 12 Peale avade puurimist saetakse tagatükk tikksaega välja.
- 13 Kui laud on kohal, liimitakse ka tagatükk paika ja kiilutakse seinapoolt kiiluga kinni.
- 14 15 Viimane lauarida tuleb tavaliselt pikkupidi lahti saagida.
- 16 Kaks viimast lauarida tuleks paigaldada üheaegselt. Pikisaetud viimane laud naelutatakse või kruvitakse pealtpoolt, võimalikult lähedalt äärelle, nii et naelad või kruvid jääksid põrandaliistu alla. Seinapoolt tuleb jätta 10 mm liikumisruumi. Enne põrandaliistude naelutamist eemaldatakse kõik seinäärsed tükid ja kiilud.

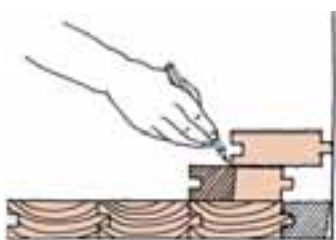
11

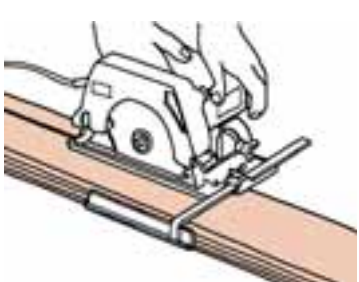
12

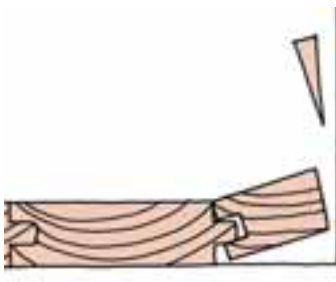
13

14

15

16

PINNAVIIMISTLUS

Tehases lakitud põrandalauad tavaliselt pinnaviimistlust ei nõua. Pindviimistletavad puitpõrandad, mille niiskussisaldus on alla 10%, tuleb ehituse ajal kaitsta või paigaldada võimalikult viimases ehitusjärjekorras, et vältida pinna kahjustumist ja niiskuse imendumist. Kuuse- ja männipuust põrandalauad on enamasti viimistluseks valmis, kuid mõnikord on lihvimine siiski vajalik.

Hele lakk säilitab puidu väljanägemise ja on lihtsalt hooldatava pealispinnakihi. Esimesel viimistlemisel tuleb lakkida kolm korda. Ruumi temperatuur peab olema 15–25 °C, et lakk korralikult ära kuivaks/kõveneks. Tavaliselt kasutatakse alküüdlakki, mida lahustatakse lakibensiiniga, kuid leidub ka puitpõrandatele hästi sobivaid vesialusel lakke. Kihtide lakkimiste vahel võiks ebatasasused kergelt üle lihvida.

Lakk võib põhjustada laudade üksteise külge kleepumist, mille tulemusena kahanemisvahed jagunevad ebaühtlaselt. Seetõttu on tähtis, et põrand oleks pinnaviimistlemise eel kuiv.

Läbipaistva viimistluse või peitsimisega saab põrandale anda läbipaistva tooni.

Värviga katmisel on värvitoonide valik piiramatult.

Õlitatud põrandapind on meeldiva väljanägemisega, kuid nõuab hooldamist, sest määrdub lihtsalt. Plekid eemaldatakse peene lihv-paberi ja õliga lihvides.

HOOLDAMINE

Põrandalihvijat saab rentida. Vanad lakitud puitpõrandad lihvitakse esmalt lihv-paberiga nr 50–60 ja viimistletakse lihv-paberiga nr 80–120.

Vanu värvitud põrandaid saab puhtaks lihvida. Selleks, et lihv-paber liiga kiiresti ei ummistuks, tuleb põrandat enne lihvimist töödelda põrandavaha või lakibensiiniga. Peale lihvimist ja tolmuimejaga puhastamist võib põrandat viimistleda samamoodi nagu uut puit-põrandat.

puuinfo

www.puuinfo.ee